

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.37.531/2012/6.szám

A Kúria a Dr. Nagy Szabolcs ügyvéd (**cím**) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Dr. ... jogtanácsos által képviselt Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala (1052 Budapest, Városház u. 7.) alperes ellen építési ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perben a Budapest Környéki Törvényszék 2012. április 18. napján kelt 1.K.26.168/2012/3. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 4. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 1.K.26.168/2012/3. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint elsőfokú és 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 16.500 (tizenhatezeröttszáz) forint kereseti és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A ... hrsz.-ú, természetben ... szám alatti ingatlanra **B.L.** építési engedélyt kért, melyet az elsőfokú építésügyi hatóság 7/2019-4/2003. számon megadott, majd a 7/486/2004. számú határozatával engedélyezte a felperes jogutódlását. Az elsőfokú építésügyi hatóság a helyszíni ellenőrzést követően az engedélytől eltérő építkezés miatt a 7/486-4/2004. számú határozattal az építkezést leállította és fennmaradási engedély benyújtását rendelte el, melyet a másodfokú építésügyi hatóság az alperesi jogelőd 81-819/9/2004. számú határozatával helybenhagyott. A fennmaradási engedély kérelem benyújtását követően a felperes tulajdonosi hozzájárulási nyilatkozat pótlásáért pert indított a tulajdonostársaival szemben. Az elsőfokú építésügyi hatóság az eljárást felfüggesztette, majd a per jogerős befejezését követően

2007. augusztus 15. napján kelt 7/451-8/2007. számú határozatával a fennmaradási engedély kérelmet elutasította és kötelezte a felperest, hogy az engedélytől eltérően megépített építményét bontsa el, a bontást követően a szomszédos épület végfalán a szakszerű helyreállítást végezze el.

A felperes fellebbezése nyomán eljáró alperesi jogelőd (a továbbiakban: alperes) 2009. január 21. napján kelt P-565/1/2009. számú határozatával az elsőfokú határozatot részben megváltoztatta, a bontásra való kötelezés érintetlenül hagyása mellett a szomszédos épület végfalának szakszerű helyreállítását mellőzte. Határozatának indokolásában rögzítette, hogy a társtulajdonosi hozzájárulás hiányában a fennmaradási engedély nem adható meg és a továbbiakban kezdeményezett perekből sem várható teljes körű, hozzájáruló nyilatkozatokat pótló ítélet, ezért az elutasító és a bontást elrendelő rendelkezés az elsőfokú határozatban megfelelő volt. Nem találta azonban az alperes megfelelőnek a szomszédos épület helyreállítására vonatkozó előírásokat, mivel azokra vonatkozó tervdokumentáció nem állt rendelkezésre.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adott és az alperesi jogelőd határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az ítélet meghozatalára az eljárás felfüggesztését és a jognyilatkozatok pótlására indított felülvizsgálati kérelmek elbírálását, illetőleg a megismételt bírósági eljárások befejeződését követően került sor. Az elsőfokú bíróság ítéletének indoklása szerint a bíróság célszerűnek látta, hogy a felperes által időközben a hatósághoz benyújtott módosított fennmaradási kérelemre is figyelemmel a hatóság a jelen ítélettel elrendelt új eljárást és a benyújtott módosított fennmaradási engedély iránti kérelmet egy eljárásban bírálja el és a még szükséges társtulajdonosi nyilatkozat pótlásáig az eljárást függeszse fel. A per tárgyát képező alperesi határozat tekintetében, mint jogsértést megállapította, hogy az nem felel meg a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72.§ (1) bekezdés d) pontjában megfogalmazott és a határozat indokolásával szemben támasztott követelményeknek, mivel a határozat alapján nem lehet követni, hogy a bontásra kötelezés mely építményrészeket érint és milyen tevételes cselekmények elvégzésére irányul. Különös tekintettel arra is, hogy a fennmaradási engedély iránti kérelmet a felperes időközben módosította.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. Az alperes álláspontja szerint az

elsőfokú ítélet jogszabálysértő, nem felel meg a Ket. 111.§ (1) bekezdésében, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3.§ (3) bekezdésében, 339.§ (1) bekezdésében, 339/A.§-ában és a 221.§ (1) bekezdésében foglalt előírásoknak. Az alperes kifejtette, hogy téved az elsőfokú bíróság abban, hogy a per tárgyát képező alperesi határozat nem pontosan határozza meg, hogy mire terjed ki a felperes bontási kötelezettsége. A felperesnek a fennmaradási engedélyt az engedélytől eltérően megépített építményrészekre kellett kérnie, így a tervdokumentáció alapján nem lehet kérdéses a bontási kötelezettség mibenléte, hiszen a dokumentáció alapján az pontosan megállapítható, és értelemszerűen az engedélytől eltérően megépített építményrészekre vonatkozik. Az alperes kifogásolta, hogy a felperes keresetét úgy nyújtotta be, hogy az nem felelt meg a Ket. - a keresetlevél benyújtásakor hatályos - 109.§ (1) bekezdésében foglaltaknak, mivel nem hivatkozott és az első tárgyaláson sem jelölt meg semmilyen jogszabályt, amelyet az alperes megsértett volna, ezért azt érdemi vizsgálat nélkül kellett volna elutasítani. Az alperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a jogszerűségi indokok helyett célszerűségi indokok alapján helyezte hatályon kívül a perbeli közigazgatási határozatokat. Álláspontja szerint ellentmondásos az ítélet ötödik oldalának harmadik bekezdése, hiszen itt leszögezi az elsőfokú bíróság, hogy az építési hatóság döntéséhez szükséges valamennyi társtulajdonos hozzájáruló nyilatkozata. Ezzel szemben ezek az ítélethozatal időpontjában sem álltak teljes körűen rendelkezésre. Az alperes véleménye szerint azzal, hogy az elsőfokú bíróság a per tárgyát képező határozatot hatályon kívül helyezte és az elrendelt új eljárást, valamint az önálló kérelemként benyújtott módosított fennmaradási engedély kérelmet azzal egy eljárásban rendelte elbírálni, túllépte hatáskörét, és egy olyan elsőfokú közigazgatási eljárásra adott utasítást, amely nem képezte a jelen per tárgyát. Hangsúlyozta, hogy az eljárás felfüggesztésére vonatkozó iránymutatás is téves, hiszen ennek jogszabályi feltételei nem állnak fenn. Az alperes kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a közigazgatás határozatot nem a Pp. 339/A.§-ában foglaltak szerint, azaz a meghozatalkor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálta felül, hanem teret engedett feltételezéseknek és jövőbeni valószínűségek vizsgálatának.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérte, hivatkozva arra, hogy az elsőfokú ítélet éppen azért jogszerű, mert a jogszerűségi szempontokon túl célszerűségi indokokat, továbbá méltányossági szempontokat is figyelembe vett a döntéskor, ezáltal a jogszolgáltatást mindenképp teljesítő ítélet született. Az alperesi állítással szemben az elsőfokú bíróság jogszabálysértést is megjelölt, amikor a határozat jogsértését abban látta megnyilvánulni, hogy egzakt módon nem határozta meg a bontandó részek helyét, nagyságát, méretét és

mértékét. A felperes álláspontja szerint a gyakorlat többször visszaigazolta, hogy a hatóságok az egyértelműen és pontosan nem rögzített utasításoknak nem megfelelően tesznek eleget, illetőleg az eljárási jogosultságok között szerepel, hogy csak pontosan beazonosítható és meghatározható cselekmény elvégzésére kötelezhető az ügyfél. Az elsőfokú bíróság azáltal, hogy a teljes és az időközben változó tényállást vette figyelembe, éppen ezzel szolgálta a jogbiztonságot és segítette elő annak az épületnek a végleges befejezését, amelynek állaga a különböző elhúzódo eljárások miatt immár 9 éve romlik.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

Az alperes felülvizsgálati kérelme alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a nagyrészt helyesen megállapított tényállásból téves következtetésekre jutott az alperesi határozat jogszerűségével kapcsolatban, döntésével és indokaival a felülvizsgálati bíróság nem ért egyet.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az immár több évtizede a közigazgatási határozatok felülvizsgálata során alkalmazandó jogszabályokat és az ahhoz kapcsolódó bírói gyakorlatot hagyta figyelmen kívül és hozott ezáltal jogsértő döntést.

A nem vitásan hosszú ideje tartó eljárás sorozatban a hatóságok körültekintően tisztázott tényállás alapján döntöttek. A bírósági felülvizsgálat tárgyát képező alperesi határozat meghozatalakor a felperes nem rendelkezett a fennmaradási engedély alapvető feltételével, a tulajdonos társak hozzájáruló nyilatkozatával. A hatóságok figyelemmel az építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 46/1997.(XII.29.) KTM rendelet (a továbbiakban: KTM.r.) 17.§ a) pontjára és 35.§ (3) bekezdésére csak bontásra kötelezhatték a felperest, azok után, hogy a polgári perekben a bíróság nem valamennyi tulajdonostárs jognyilatkozatát pótolta. Az alperesi határozat rendelkező része és indokolása is megfelel a Ket. 72.§-ában foglalt előírásoknak, mert egyértelműen megjelöli a lebontandó épületrészeket azzal, hogy utal az építési engedélyre, mely értelemszerűen az eredeti követendő tervdokumentációt is jelenti. A fentiek alapján megállapítható, hogy az alperesi határozat jogszerű volt, mert megfelelt a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, az ezzel ellentétes elsőfokú bírósági ítélet nem helytálló.

A Kúria - figyelemmel a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra - az elsőfokú ítélet vonatkozásában az alábbiakra kíván rámutatni.

A Pp. 339/A.§ kimondja, hogy a bíróság a közigazgatási határozatot a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.

A fentieket figyelmen kívül hagyva az elsőfokú bíróság döntésénél olyan tényállási elemeket vett figyelembe, amelyek egyfelől a jogerős alperesi határozat meghozatala után következtek be, másfelől még a jogerős elsőfokú ítélet meghozatala idején sem léteztek. A társtulajdonosok hozzájáruló nyilatkozata a per idején részben pótlásra került, de még az ítélet meghozatala idején sem volt teljes körű. A hiányzó beleegyezést éppen attól a módosított tervdokumentáció elfogadásától, mint jövőbeni eseménytől reméli a felperes, amely az újonnan benyújtott fennmaradási engedély kérelem tárgyát képezi, ezért az építési jogosultság igazolására még az ítélet meghozatalakor sem került sor. A hatóság előtti - módosított fennmaradási engedély kérelem szerinti - új eljárás az ítélet idején folyamatban volt, jogerős döntés és arra irányuló kereseti kérelem hiányában a bíróság nem rendelkezhetett felőle, az ítélet indokolásának ez a része időelőtti, illetőleg általa jogszerűtlen hatáskörelvonás valósul meg.

A bíróság a közigazgatási perben a felperes által megjelölt jogszabálysértés körében vizsgálódhat /Pp. 330.§(2)/, és ha jogsértést állapít meg /Pp.339.§(1)/ helyezheti hatályon kívül a hatóság határozatát, erre célszerűségi okokból - jogszabályi felhatalmazás hiányában - nincs hatásköre.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján, hatályon kívül helyezte, és a felperes megalapozatlan keresetét elutasította a Pp. 339.§ (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában.

A pervesztes felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képvisellel felmerült elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog miatt le nem rótt kereseti és felülvizsgálati illeték viselésére.

Budapest, 2013. március 27.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k. előadó bíró, Dr. Bögös Fruzsina s.k. bíró